

Sonja Gašperov

Rečam

"Ako hoćeš uloviti, moraš odmah ustati", jedva čujno progovori muški glas pa nastavi glasnije, "Pav je već zvao i moramo krenuti prije svjetla."

Silueta dječjeg tijela na tren se otisne blijedom sjenom na zid. Umjetno svjetlo iz obližnje prostorije prodrlo je u spavaću sobu u koju se kroz okna polako probijalo i plavičasto svjetlo svitanja.

"Tata, zima je. Ja bih ostala u krevetu", progovori glasić isprekidan cvokotom.

"Ne, izdrži!", muškarac veselo zgrabi ključeve. "Požuri, čeka nas Pav, idemo do Nijemog kratera."

"Hoće li tamo biti toplije?" upita djevojčica dok na sebe navlači termokombinezon i ljubičasti plet od divlje marane.

Krenuli su niz krivudavu stazu od sitnog, ali jako oštrog šljunka.

"Eno Pava, nosi opremu za lov", otac djevojčice mahne debeljuškastom čovječuljku.

"Zašto nosi kaveze?"

"Za ulov. U jednoj ćibi je ptica. To je rečam. On je mamac", odgovori joj otac pa stisne kočnicu da debeljko ubaci krletke u spremište vozila.

"Dobro jutro, lovačko društvo!" vikne novi putnik. Glavom zaroni u kabinu vozila, zagazi jednom nogom i baci ruksak na pod pa se namjesti u sjedalo.

"Dobro jutro, majstore! Znaš li da Pav sakuplja ptice pjevače? Najdraže su mu crvenoglave zebe jer zelene i smeđe nikad nisu toliko grlene", ponosno otac objašnjava djevojčici.

"A ako sve crvenoglave pjevaju odjednom, kako čuje koja pjeva najbolje?"

"Uz najboljeg drugi zašute. Posrami ih", Pav se nasmije pa iz ruksaka izvuče maleni smotuljak bijele tkanine. "Suma, gledaj što ću odmotati. To je finta."

"Što je to? Je li to prava crknuta ptica?" Suma u čudu rastvori oči. Nitko ne bi mogao povjerovati da joj se do maloprije krvnički spavalo.

"Da, sam sam je uradio kad je uginuo od starosti. On mi je bio najbolji pjevač kojeg sam imao", uzdahne Pav, pa nastavi, "u tijelo injekcijom prvo ubrizgam kemikaliju da se meso ne usmrdi i da perje ostane čvrsto zabodeno u kožu, a onda u oči ubodem dvije pribadače s crnim glavama, jer prave oči brzo usahnu."

"Fuj, što će ti to?", zgrozi se djevojčica.

"Rek'o sam ti, to je finta", odgovori debeljko. "Stavim je navrh grma, a živog pjevača sak... Ma, vidjet ćeš."

Vozili su se još neko vrijeme i tražili prikladnu čistinu. Svjetlo je postalo srebrno, a zrak topliji.

"Evo baze", razveseli se Pav. "Smjestimo se ovdje, grmlje je kao stvoreno za baketine."

Pav iz torbe izvadi žutu tubu i snop tankih, fino izbrušenih štapića.

"Mala, gledaj! Ovo su ti baketine. Ljepilom premažem drvce, ovako, i naslonim na lišće", Pav pokazuje dok nježno naslanja štapić na grm. "Ponovim to još dvadeset puta da prekrijem što

veću površinu lišća. Fintu postavim navrh grma, a živog pjevača s kavezom sakrijem u podnožje."

"Suma, kad Pav postavi baketine i mi se moramo sakriti", objasni joj otac. "Divlje ptice će onda doći na grm da vide pticu pjevača koji ih doziva i popadati utopljene u ljepilo sa štapića."

"To je užasno!", vrisne djevojčica. "Ne želim da im se zalijepe krila. Crknut će."

"Ovim otapalom lako se opere perje i skine ljepilo. Ne boli ih to." Pav podigne bočicu i nagužvanu krpicu.

"To je otrovno. Ja ne želim loviti!", snuždeno reče Suma.

Pav dokraja pripremi zamku pa se udalji od grma. Nisu dugo čekali da rečam zapjeva i dozove jato slobodnih ptica koje su istog trenutka sve postale lovina. Mala slijepljena tijela sruče se na zemlju kao prezrele voćke. Lepet krila kratko se začuo dok ih ljepilo nije posve paraliziralo. Pav potrči.

"Treba ih brzo očistiti", Pav rukom zamahne i potrči prema grmu, "jer neke uginu od straha, pukne im srce."

"Tužna sam", procijedi Suma, "one umiru od straha."

"Što ćeš s njima, Pav?", pita Sumin otac. "Ovdje ih je preko dvadeset."

"Očistit ćemo ih i pustiti natrag, ali jednu ćemo odabrati za Sumu." Pav trlja ptici krilo i skida rastezljivo ljepilo.

Sunce se počelo dizati, a očišćene ptice su se kao strijele zabijale u nisko raslinje. Svako puštanje ptice na slobodu curici je donosilo olakšanje. Teret grižnje savjesti koji odjednom postaje perje.

Dok su se vraćali kući, ptica je krilima udarala o žičanu konstrukciju.

"Pustimo je, polomit će krila!" zavapi Suma.

"Smirit će se kad shvati da nema kamo", hladno reče Sumin otac.

"Brzo će ona propjevati", Pav je pokušao umiriti.

Suma se bojala da će ptica uginuti od stresa, nadimala su joj se pernata prsa.

Kavez je postavila na ormarić uz prozor. Gledala je crvenoglavu pticu kako se muči u kavezu jedva većem od nje same. Vidjela je u tim okruglim crnim očima sapetu divljinu. Najcrnji mrak.

Predvečer kad je sunce oslabilo, ptica ispusti krik. Taj krik se pretvori u nekoliko usklađenih tonova i na kraju u divan pjev.

"Lijepo pjevaš, ali to nije tvoja pjesma. To nisi ti. Ti zapravo ne pjevaš, ti ...", Sumi počnu vrcati suze nalik pticama koje mahnito šibaju u slobodu. Otvori prozor. Svježi zrak nadraži joj uplakane oči. Stisne mekim jagodicama prstiju hladne žice krletke i povuče vratašca.

"Bježi! Ne budi glupa!"